

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Διαχείριση των δεσμευμένων, συμπεριλαμβανομένων και των κατασχεμένων, και των δημευμένων περιουσιακών στοιχείων τα οποία προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, λήψη μέτρων προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/23 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλομένων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 1095/2010, 648/2012, 600/2014, 806/2014 και 2015/2365 και των οδηγιών 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2014/59/ΕΕ και (ΕΕ) 2017/1132, λήψη μέτρων προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1238 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 σχετικά με τη θέσπιση πανευρωπαϊκού ατομικού συνταξιοδοτικού προϊόντος (PEPP), και λοιπές διατάξεις»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως το επεξεργάστηκε η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, διαρθρώνεται σε πέντε Μέρη (Α' - Ε') και αποτελείται από εξήντα τέσσερα (64) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου.

Το Μέρος Α' (άρθρα 1-26), υπό τον τίτλο «Διαχείριση των δεσμευμένων, συμπεριλαμβανομένων και των κατασχεμένων, και των δημευμένων περιουσιακών στοιχείων τα οποία προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες», αποτελείται από επτά (7) Κεφάλαια (Α' - Ζ'). Με το Κεφάλαιο Α' (άρ-

θρα 1-4), υπό τον τίτλο «Σκοπός - Αντικείμενο - Ορισμοί - Πεδίο Εφαρμογής», καθορίζεται ο σκοπός του Μέρους Α' (άρθρο 1) και προσδιορίζονται το αντικείμενό του (άρθρο 2), οι συναφείς ορισμοί (άρθρο 3) και το πεδίο εφαρμογής του (άρθρο 4). Με το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 5-6), υπό τον τίτλο «Φορέας Διαχείρισης και Αρμοδιότητες», ορίζεται ως φορέας Διαχείρισης δεσμευμένων, συμπεριλαμβανομένων των κατασχεμένων και δημευμένων περιουσιακών στοιχείων, η Γενική Διεύθυνση του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Γ.Δ.Σ.Δ.Ο.Ε.) (άρθρο 5), και καθορίζονται οι αρμοδιότητές της (άρθρο 6). Με το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 7-9), υπό τον τίτλο «Κεντρικό Μητρώο Διαχείρισης δεσμευμένων και δημευμένων περιουσιακών στοιχείων», εισάγεται ρύθμιση σχετικά με την ηλεκτρονική τήρηση Κεντρικού Μητρώου Δεσμευμένων, συμπεριλαμβανομένων των κατασχεμένων, και Δημευμένων Περιουσιακών στοιχείων (Κε.Μη.Δ.Δ.Δ.Π.Σ.) στον Φορέα Διαχείρισης (άρθρο 7), προσδιορίζονται η δομή και το περιεχόμενο του Μητρώου (άρθρο 8), οι όροι για την είσοδο και την καταχώριση των στοιχείων σε αυτό, οι αρχές διαχείρισης και καταχώρισης στοιχείων, ο κεντρικός διαχειριστής του Μητρώου, και καθορίζεται η αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης και του Υπουργείου Οικονομικών ως προς αυτό (άρθρο 9). Το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 10-17), υπό τον τίτλο «Διαχείριση Δεσμευμένων και Δημευμένων στοιχείων», αποτελείται από τρία (3) Υποκεφάλαια (Α'-Γ'). Με το Υποκεφάλαιο Α' (άρθρα 10-13), υπό τον τίτλο «Διαχείριση χρηματικών ποσών και δεκτικών αυτούσιας παρακατάθεσης περιουσιακών στοιχείων», καθορίζονται ζητήματα σχετικά με τη διαχείριση μετρητών, χρηματοοικονομικών λογαριασμών και μετρητών που περιέχονται σε θυρίδες (άρθρο 10), την τήρηση από τον Φορέα Διαχείρισης δεσμευμένου έντοκου καταθετικού λογαριασμού στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (άρθρο 11), καθώς και τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων δεκτικών και μη δεκτικών ακριβούς αποτίμησης (άρθρα 12-13). Με το Υποκεφάλαιο Β' (άρθρα 14-15), υπό τον τίτλο «Διαχείριση κινητών περιουσιακών στοιχείων», καθορίζεται η διαχείριση δεσμευμένων (άρθρο 14) και δημευμένων κινητών περιουσιακών στοιχείων (άρθρο 15). Με το Υποκεφάλαιο Γ' (άρθρα 16-17), υπό τον τίτλο «Διαχείριση ακίνητων περιουσιακών στοιχείων», καθορίζεται η διαχείριση δεσμευμένων (άρθρο 16) και δημευμένων ακίνητων περιουσιακών στοιχείων (άρθρο 17). Με το Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 18-21), υπό τον τίτλο «Επιστροφή και απόδοση δεσμευμένων και δημευμένων περιουσιακών στοιχείων», εισάγονται ρυθμίσεις σχετικά με την άρση μέτρων δέσμευσης ή κα-

τάσχεσης παρακατατεθέντων μετρητών, υπολοίπου χρηματοπιστωτικών λογαριασμών και μετρητών που περιέχονται σε θυρίδες (άρθρο 18), την απόδοση δημευμένων ποσών στο ελληνικό Δημόσιο (άρθρο 19), την απόδοση δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων εκτός αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 18 (άρθρο 20), καθώς και την απόδοση ακίνητων περιουσιακών στοιχείων (άρθρο 21). Με το Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 22-23), υπό τον τίτλο «Οργανωτικά ζητήματα του Φορέα Διαχείρισης», ορίζεται η εκπροσώπηση του Φορέα Διαχείρισης (άρθρο 22) και η σύσταση Γνωμοδοτικής Επιτροπής σε αυτόν (άρθρο 23). Με το Κεφάλαιο Ζ' (άρθρα 24-26), υπό τον τίτλο «Εξουσιοδοτικές, Μεταβατικές και Καταργούμενες διατάξεις», εισάγονται οι εξουσιοδοτικές (άρθρο 24), μεταβατικές (άρθρο 25) και καταργούμενες διατάξεις (άρθρο 26) του Μέρους Α'.

Το Μέρος Β' (άρθρα 27-45), υπό τον τίτλο «Λήψη μέτρων προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/23, σχετικά με το πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλομένων και για την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) 1095/2010, (ΕΕ) 648/2012, (ΕΕ) 600/2014, (ΕΕ) 806/2014 και (ΕΕ) 2015/2365 και των Οδηγιών 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2014/59/ΕΕ και (ΕΕ) 2017/1132», περιέχει πέντε (5) Κεφάλαια (Α'-Ε'). Με το Κεφάλαιο Α' (άρθρα 27-29), υπό τον τίτλο «Σκοπός – Αντικείμενο - Πεδίο Εφαρμογής», καθορίζεται ο σκοπός (άρθρο 27), το αντικείμενο (άρθρο 28) και το πεδίο εφαρμογής (άρθρο 29) του Μέρους Β'. Με το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 30-33), υπό τον τίτλο «Λήψη μέτρων προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/23, σχετικά με το πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλομένων», ορίζεται η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ως αρχή εξυγίανσης (άρθρο 30), και εισάγονται ρυθμίσεις αναφορικά με τη διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων και άλλων διοικητικών μέτρων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (άρθρο 31), τις περιπτώσεις επιβολής τους και το είδος τους (άρθρο 32), καθώς και τη δημοσίευσή τους (άρθρο 33). Με το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 34-39), υπό τον τίτλο «Διατάξεις για την ενσωμάτωση τροποποιήσεων των Οδηγιών 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2014/59/ΕΕ και (ΕΕ) 2017/1132, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/23», τροποποιούνται διατάξεις του ν. 3301/2004 (άρθρα 33, 34 και 35), του ν. 3461/2006 (άρθρο 36), του ν. 4335/2015 (άρθρα 37 και 38), καθώς και του ν. 3777/2009 (άρθρο 39), σε συμμόρφωση προς τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/23. Με το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 40-44), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για την Οργάνωση και τη Λειτουργία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/23», τροποποιείται διάταξη του ν. 4335/2015 ως προς τη

συγκρότηση της Επιτροπής Λήψης Μέτρων Εξυγίανσης στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (άρθρο 40), καθώς και διατάξεις του π.δ. 65/2009 σχετικά με τη Μονάδα Εξυγίανσης Επιχειρήσεων Επενδύσεων και Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (άρθρα 41, 42 και 43), και εισάγεται ρύθμιση αναφορικά με τη στελέχωσή της (άρθρο 44). Με το Κεφάλαιο Ε΄ (άρθρο 45), υπό τον τίτλο «Τελικές Διατάξεις», εισάγεται εξουσιοδοτική διάταξη.

Το Μέρος Γ΄ (άρθρα 46-56), υπό τον τίτλο «Λήψη μέτρων προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1238 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τη θέσπιση πανευρωπαϊκού ατομικού συνταξιοδοτικού προϊόντος (PEPP)», περιέχει τρία (3) Κεφάλαια (Α΄ - Γ΄). Με το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 46-56), υπό τον τίτλο «Σκοπός, Ορισμός αρμόδιων αρχών, ορισμός των εξουσιών των αρμόδιων αρχών, διοικητικές κυρώσεις και άλλα μέτρα», καθορίζεται ο σκοπός (άρθρο 46) και το αντικείμενο του Μέρους Γ΄ (άρθρο 47), και εισάγονται οι ορισμοί των αρμόδιων αρχών για την εποπτεία των παροχών PEPP και για την εκτέλεση των σχετικών με τους παρόχους PEPP καθηκόντων (άρθρο 48). Περαιτέρω, καθορίζονται οι εξουσίες των αρμόδιων αρχών (άρθρο 49), οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1238 (άρθρο 50), το δικαίωμα προσφυγής κατά των σχετικών αποφάσεων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (άρθρο 51) και οι ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση παροχής ή διανομής PEPP, χωρίς την απαιτούμενη καταχώριση ή άδεια (άρθρο 52). Με το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 53-54), υπό τον τίτλο «Εφαρμοστέοι Κανόνες διανομής PEPP, κριτήρια αξιολόγησης γνώσεων και ικανοτήτων, αίτημα αλλαγής λογαριασμού», εισάγονται ρυθμίσεις σχετικά με τους κανόνες δεοντολογίας που εφαρμόζονται κατά τη διανομή των PEPP, και τα κριτήρια αξιολόγησης γνώσεων και ικανοτήτων των φυσικών προσώπων που παρέχουν συμβουλές σχετικά με τα PEPP (άρθρο 53), και σχετικά με τον τρόπο υποβολής αιτήματος αλλαγής παρόχου PEPP (άρθρο 54). Με το Κεφάλαιο Γ΄ (άρθρα 55-56), υπό τον τίτλο «Όροι που σχετίζονται με τη φάση συσσώρευσης, αποσυσσώρευσης, και τις μορφές πληρωμής, ειδικό μητρώο και ενιαίο σημείο πληροφόρησης», εξειδικεύεται ο τρόπος καθορισμού των όρων του PEPP που σχετίζονται με τη φάση συσσώρευσης, αποσυσσώρευσης, τις πληρωμές και τις μορφές πληρωμών των ελληνικών υπολογαριασμών (άρθρο 55), και τροποποιείται διάταξη του ν. 4583/2018, ώστε να περιληφθεί το PEPP στα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα ειδικά μητρώα που δημοσιεύονται στο Ενιαίο Σημείο Πληροφόρησης (άρθρο 56).

Με το Μέρος Δ΄ (άρθρα 57-63), με τίτλο «Λοιπές διατάξεις», τροποποιούνται διατάξεις του ν. 4557/2018 προς συμμόρφωση με την Οδηγία 2015/849

(άρθρο 57), και ως προς τη διόρθωση παραπομπής που αφορά σε αρμοδιότητα της Τράπεζας της Ελλάδος για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του ανωτέρω νόμου (άρθρο 58), διατάξεις του π.δ. 237/1986 ως προς την αποζημίωση που καταβάλλει το Επικουρικό Κεφάλαιο Ασφάλισης Ευθύνης από Ατυχήματα Αυτοκινήτων (άρθρο 59), και την εξουσιοδότηση του Επικουρικού Κεφαλαίου για τη σύναψη συμφωνιών με τους οργανισμούς αποζημίωσης άλλων κρατών-μελών σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του δικαίου της ΕΕ (άρθρο 60). Επίσης, τροποποιούνται διατάξεις του ν. 4972/2022 ως προς τους ορισμούς που περιλαμβάνονται στον νόμο αυτό (άρθρο 61), τη διόρθωση παραπομπών (άρθρο 62) και την προσθήκη φράσης σε εξουσιοδοτική διάταξη (άρθρο 63).

Τέλος, με τις διατάξεις του Μέρους Ε' (άρθρο 64) ορίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του νόμου.

II. Παρατήρηση επί του Μέρους Α'

Το Μέρος Α' φέρει τον τίτλο «Διαχείριση των δεσμευμένων, συμπεριλαμβανομένων και των κατασχεμένων, και των δημευμένων περιουσιακών στοιχείων τα οποία προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες». Σύμφωνα με την Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης, «με το πλαίσιο αυτό επιδιώκεται να γίνονται η διαχείριση και η αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες και δεσμεύονται, κατάσχονται ή δημεύονται στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας, κατά τον προσφορότερο τρόπο μέσω του εκσυγχρονισμού των διαδικασιών ανάκτησης και διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων υπό την εποπτεία Φορέα Διαχείρισης και μέσω της ανάπτυξης ενός ηλεκτρονικού Μητρώου, του Κεντρικού Μητρώου Διαχείρισης Δεσμευμένων, κατασχεμένων και Δημευμένων Περιουσιακών Στοιχείων (Κε.Μη.Δ.Δ.Π.Σ.), τα οποία προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες και σύμφωνα με τις επιταγές της Οδηγίας 2014/42/ΕΕ, χωρίς να τίγονται τα δικαιώματα του υπόπτου ή κατηγορουμένου. Στόχος είναι η συμμετοχή στην ευρωπαϊκή και εθνική προσπάθεια για την πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς. (...) Οι νέες ρυθμίσεις επιβάλλονται από την ενωσιακή νομοθεσία και δεδομένου ότι αφορούν σε εισαγωγή νέων κανόνων δικαίου, απαιτείται τον λόγω ζήτημα να ρυθμιστεί με τυπικό νόμο».

Επισημαίνεται ότι η Οδηγία 2014/42/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, σχετικά με τη δέσμευση και τη δήμευση οργάνων και προϊόντων εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει ενσωματωθεί στην ελληνική έννομη τάξη, ιδίως, με τον ν. 4478/2017 (για τα μέτρα ενσωμάτωσης βλ., αναλυτικά, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/NIM/?uri=CELEX:32014L0042&qid=1680386233883>). Συγκεκριμένα,

με το άρθρο 5 του ν. 4478/2017 (το οποίο καταργείται από 1.1.2024 με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο) είχε ενσωματωθεί το άρθρο 10 της Οδηγίας, σύμφωνα με το οποίο: «Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, για παράδειγμα με τη θέσπιση κεντρικών υπηρεσιών, εξειδικευμένων υπηρεσιών ή ισοδύναμων μηχανισμών, ώστε να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική διαχείριση περιουσιακών στοιχείων που δεσμεύονται ενόψει πιθανής δήμευσης. 2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν τη δυνατότητα πώλησης ή μεταβίβασης περιουσιακού στοιχείου, όταν κρίνεται απαραίτητο. 3. Τα κράτη μέλη εξετάζουν την πιθανότητα να λάβουν μέτρα που επιτρέπουν τη χρήση δημευμένου περιουσιακού στοιχείου για το δημόσιο συμφέρον ή κοινωνικούς σκοπούς».

Δεδομένου ότι ο νομοθέτης, με τις ρυθμίσεις του Μέρους Α΄, επανέρχεται επί του αντικείμενου της διαχείρισης δεσμευμένων και δημευμένων περιουσιακών στοιχείων, με τη θέσπιση λεπτομερούς νομοθετικού πλαισίου, ο τίτλος του Μέρους Α΄ καθώς και το άρθρο 1, θα μπορούσαν να συμπληρωθούν με αναφορά στο άρθρο 10 της Οδηγίας 2014/42/ΕΕ.

III. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί των άρθρων 2-4 και 28-29

Με τα άρθρα 2, 3 και 4 ρυθμίζεται το αντικείμενο, εισάγονται οι ορισμοί και εξειδικεύεται το πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων του Μέρους Α΄. Θα ήταν, επομένως, νομοτεχνικά ορθότερο, στο άρθρο 2 η αναφορά στο «[α]ντικείμενο του παρόντος», να συμπληρωθεί ως εξής: «[α]ντικείμενο του παρόντος Μέρους». Επίσης, στο άρθρο 3, η αναφορά «[σ]τον παρόντα νόμο» πρέπει να αντικατασταθεί με την αναφορά «[σ]το παρόν Μέρος», και στο άρθρο 4, η φράση «[ο] παρών έχει εφαρμογή», να αντικατασταθεί με τη φράση «[τ]ο παρόν Μέρος έχει εφαρμογή».

Αντίστοιχα, τα άρθρα 28 και 29 ορίζουν το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων του Μέρους Β΄ και, συνεπώς, θα ήταν, ενδεχομένως, ορθότερο, στο άρθρο 28, η αναφορά στο «[α]ντικείμενο του παρόντος», να συμπληρωθεί ως εξής: «[α]ντικείμενο του παρόντος Μέρους», και στο άρθρο 29, η φράση «[ο] παρών εφαρμόζεται» να αντικατασταθεί από τη φράση «[τ]ο παρόν εφαρμόζεται» (πρβλ. και τα άρθρα 46 και 47 του νομοσχεδίου, όπου γίνεται αναφορά στον σκοπό και το αντικείμενο του Μέρους [Γ΄]).

2. Επί του άρθρου 3

Με την προτεινόμενη διάταξη δίδονται οι ορισμοί του Μέρους Α΄ του νομοσχεδίου. Με την υποπερίπτωση ζα΄, ως «μη δεκτικά διαχείρισης περιουσιακά στοιχεία» ορίζονται τα περιουσιακά στοιχεία «τα οποία δεν αποφέ-

ρουν οικονομικό αποτέλεσμα». Ενόψει και της ενδεικτικής περιπτώσιολογίας της υποπερίπτωσης αυτής, παρατηρείται ότι, ενδεχομένως, θα ήταν πιο δόκιμο να γινόταν αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, των οποίων η εκμετάλλευση είτε δεν είναι οικονομικά πρόσφορη είτε απαγορεύεται.

Περαιτέρω, στην ίδια υποπερίπτωση (ζα΄) γίνεται αναφορά στο άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 608/2013. Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, θα μπορούσε η αναφορά να συμπληρωθεί ως εξής: «του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 608/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την τελωνειακή επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1383/2003 του Συμβουλίου».

3. Επί των άρθρων 6 και 23

Με τις παρ. 5 και 6 του άρθρου 6 και με την παρ. 3 του άρθρου 23 εισάγονται διατάξεις αναφορικά με την έκδοση απόφασης από τον Υπουργό Οικονομικών. Δοθέντος ότι πρόκειται για εξουσιοδοτικές διατάξεις, ερωτάται αν θα ήταν νομοτεχνικά ορθότερο να ενταχθούν στο άρθρο 24 του νομοσχεδίου που φέρει τον τίτλο «Εξουσιοδοτικές διατάξεις» (βλ., συναφώς, Εγχειρίδιο Νομοπαρασκευαστικής Μεθοδολογίας, Αθήνα, 2020, σελ. 34).

Επίσης, στην παράγραφο 2 του άρθρου 23, η αναφορά «στο Υπουργείο Οικονομικών» πρέπει να διορθωθεί στο ορθό: «στο Υπουργείο Οικονομικών».

4. Επί του άρθρου 9

Στην παρ. 1, η αναφορά «4493/2017 (Α΄ 264)» πρέπει να διορθωθεί στο ορθό: «4493/2017 (Α΄ 164)».

5. Επί των άρθρων 10, 12 και 13

Στις παραγράφους 2 των ανωτέρω άρθρων ορίζεται ότι η απόφαση για παρακατάθεση χρηματικών ποσών (άρθρο 10), καθώς και δεκτικών (άρθρο 12) και μη δεκτικών ακριβούς αποτίμησης περιουσιακών στοιχείων (άρθρο 13), επιδίδεται στα πρόσωπα που κατέχουν τα ανωτέρω περιουσιακά στοιχεία, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, στον Φορέα Διαχείρισης Δεσμευμένων για την ενημέρωση του Κεντρικού Μητρώου Διαχείρισης Δεσμευμένων, καθώς και στον δικαιούχο τους, «χωρίς ο τελευταίος να δύναται να προσφύγει κατά της απόφασης αυτής».

Παρατηρείται ότι στην Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης που συνοδεύει το Μέρος Α΄ του νομοσχεδίου δεν αναφέρεται ποιον σκοπό εξυπηρετεί η ως άνω απαγόρευση προσφυγής κατά της απόφασης παρακατάθεσης από τον,

κατά τεκμήριο, έχοντα έννομο συμφέρον, δικαιούχο των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων. Αν, εν προκειμένω, βούληση του νομοθέτη είναι η στέρηση του δικαιώματος δικαστικής προσφυγής κατά της ανωτέρω απόφασης, η ρύθμιση, ενδεχομένως, δεν βρίσκεται σε αρμονία προς το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας (άρθρα 20 παρ. 1 του Συντάγματος, 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 19 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Βλ. απόφαση C-64/16 και Α. Πλιάκο, Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Αθήνα, 2018, σελ. 130-131).

Επισημαίνεται, συναφώς, ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 της Οδηγίας 2014/42/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, σχετικά με τη δέσμευση και τη δήμευση οργάνων και προϊόντων εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, «[τ]α κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι τα πρόσωπα που επηρεάζονται από τα μέτρα που προβλέπονται βάσει της παρούσας οδηγίας έχουν το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και δίκαιης δίκης για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων τους».

6. Επί του άρθρου 31

Το άρθρο 31 εισάγει διατάξεις προς εφαρμογή του άρθρου 81 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/23 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με [το] πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλομένων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, (ΕΕ) αριθ. 648/2012, (ΕΕ) αριθ. 600/2014, (ΕΕ) αριθ. 806/2014 και (ΕΕ) 2015/2365 και των οδηγιών 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2014/59/ΕΕ και (ΕΕ) 2017/1132.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 31 ορίζεται ότι, «[κ]ατά την επιβολή διοικητικών κυρώσεων και άλλων διοικητικών μέτρων, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μεριμνά, ως αρμόδια αρχή και ως αρχή εξυγίανσης, για τον συντονισμό των ενεργειών της, όταν ασχολείται με διασυννοριακές υποθέσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των διοικητικών κυρώσεων, σύμφωνα με τον ν. 4335/2015 (Α' 87) ή τα λοιπά μέτρα, τα οποία εντάσσονται στην αρμοδιότητα της Ε.Λ.Μ.Ε.».

Συναφώς, παρατηρείται ότι το άρθρο 81 παρ. 3 του ως άνω Κανονισμού ορίζει ότι «[ο]ι εξουσίες για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων ή άλλων διοικητικών μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό ανατίθενται στις αρχές εξυγίανσης ή, σε διαφορετική περίπτωση, στις αρμόδιες αρχές, ανάλογα με το είδος της παράβασης. Οι αρχές εξυγίανσης και οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν όλες τις εξουσίες συγκέντρωσης πληροφοριών και διερεύ-

νησης που είναι αναγκαίες για την άσκηση των αντίστοιχων καθηκόντων τους. Κατά την άσκηση των εξουσιών επιβολής κυρώσεων, οι αρχές εξυγίανσης και οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται στενά, προκειμένου να διασφαλίζουν ότι οι διοικητικές κυρώσεις ή τα άλλα διοικητικά μέτρα θα φέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα και συντονίζουν τις ενέργειές τους όταν πρόκειται για διασυνοριακές υποθέσεις». Λαμβανομένου υπόψη ότι η παράγραφος 3 του άρθρου 31 του νομοσχεδίου έχει το ίδιο κατ' ουσίαν περιεχόμενο με το ανωτέρω άρθρο 81 παρ. 3 του Κανονισμού, ενδεχομένως παρίσταται περιττή, δοθείσης και της αμέσου ισχύος του Κανονισμού.

7. Επί του άρθρου 39

Με το άρθρο 39 τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 3777/2009. Θα ήταν νομοτεχνικά ορθότερο, η αναφορά «στα άρθρα 31 έως 83 του ν. 4335/2015 (Α' 87)» να διορθωθεί ως εξής: «στα εσωτερικά άρθρα 31 έως 83 του άρθρου 2 του ν. 4335/2015 (Α' 87)».

8. Επί του άρθρου 44

Με το άρθρο 44 ρυθμίζεται ο τρόπος στελέχωσης της Μονάδας Εξυγίανσης Επιχειρήσεων Επενδύσεων και Κεντρικών αντισυμβαλλομένων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και τα προσόντα διορισμού του προσωπικού της.

Ερωτάται αν, εν προκειμένω, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, θα μπορούσε η ρύθμιση αυτή να ενταχθεί στο π.δ. 65/2009, υπό τον τίτλο «Οργανισμός Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς», και, ειδικότερα, στο άρθρο 15α, το οποίο διέπει τη Μονάδα Εξυγίανσης Επιχειρήσεων Επενδύσεων και Κεντρικών αντισυμβαλλομένων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

9. Επί του άρθρου 45

Σύμφωνα με το άρθρο 45, «[η] Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με απόφασή της, δύναται να προβαίνει σε δράσεις εξυγίανσης, σύμφωνα με το άρθρο 59 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/23. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς λαμβάνει τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Οικονομικών πριν εφαρμόσει αποφάσεις που έχουν άμεσο δημοσιονομικό αντίκτυπο ή συστημικές συνέπειες με πιθανό άμεσο δημοσιονομικό αντίκτυπο». Εξ άλλου, σύμφωνα με το άρθρο 59 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/23, «[μ]ε την επιφύλαξη του άρθρου 74, οι αρχές εξυγίανσης προβαίνουν σε δράσεις εξυγίανσης μέσω εκτελεστικής διάταξης, σύμφωνα με τις εθνικές διοικητικές αρμοδιότητες και διαδικασίες». Συνεπώς, προκειμένου η υπό ψήφιση διάταξη να είναι επαρκώς ειδική και ορισμένη, πρέπει, ενδεχομένως, να εξειδικευθεί περαιτέρω.

10. Επί του άρθρου 49

Με το άρθρο 49 θεσπίζονται μέτρα εφαρμογής των άρθρων 62 και 66 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1238 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, σχετικά με τη θέσπιση πανευρωπαϊκού ατομικού συνταξιοδοτικού προϊόντος (PEPP).

Στις παραγράφους 1 και 3 γίνεται αναφορά στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/1239, αντί του ορθού, που είναι ο Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1238, λαμβανομένου υπόψη ότι ο Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1239 αφορά «τη θέσπιση ευρωπαϊκού περιβάλλοντος ναυτιλιακής ενιαίας θυρίδας».

11. Επί του άρθρου 50

Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να επιβάλλουν, μεταξύ άλλων, διοικητικό πρόστιμο, το οποίο, στην περίπτωση νομικού προσώπου, «καθορίζεται σε πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ ή σε ποσό ανερχόμενο έως και στο δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών του, σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες διαθέσιμες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό του Συμβούλιο. Αν το νομικό πρόσωπο είναι μητρική επιχείρηση ή θυγατρική μιας μητρικής επιχείρησης που καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τον ν. 4308/2014 (Α' 251) και τον ν. 4403/2016 (Α' 125), ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών ορίζεται ως ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών ή τα αντίστοιχα έσοδα, σύμφωνα με τη νομοθεσία περί κατάρτισης και παρουσίασης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που προκύπτουν από τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ανώτατης μητρικής επιχείρησης, όπως αυτές εγκρίθηκαν από το Διοικητικό της Συμβούλιο κατά την προηγούμενη χρήση».

Επισημαίνεται, συναφώς, ότι, κατά τα άρθρα 96, 117 παρ. 1 περ. δ' και 119 παρ. 1 του ν. 4548/2018 περί ανωνύμων εταιρειών, το διοικητικό συμβούλιο έχει μεν το συλλογικό καθήκον της σύνταξης και δημοσίευσης των οικονομικών (ορθότερα: χρηματοοικονομικών) καταστάσεων, πλην όμως, η έγκρισή τους ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης των μετόχων της ανώνυμης εταιρείας. Κατά τούτο, ενδεχομένως, θα έπρεπε να γίνεται μνεία σε χρηματοοικονομικές καταστάσεις που έχουν εγκριθεί από το αρμόδιο όργανο του νομικού προσώπου.

12. Επί του άρθρου 64

Σύμφωνα με την προτεινόμενη ρύθμιση, «1. Η ισχύς των άρθρων 1 έως και 5, [και] 26 έως και 62 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις. 2. Η ισχύς των άρθρων 6 έως και 25 αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2024».

Η προτεινόμενη ρύθμιση παραλείπει να ορίσει την έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου 63. Συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 103 ΕισΝΑΚ, η ισχύς τους θα αρχίσει δέκα ημέρες μετά από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Απριλίου 2023

Οι Εισηγητές
 Δάφνη Ακουμιανάκη
 Επιστημονική Συνεργάτις
 Γεώργιος Φωτόπουλος
 Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
 Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
 Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
 Αναπληρωτής Καθηγητής
 του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
 Επιστημονικών Μελετών
 Αστέρης Πλιάκος
 Καθηγητής του Οικονομικού
 Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
 Κώστας Μαυριάς
 Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών